

TÜNDÉR UJJAK

a Divat Ujság melléklete

SZERKESZTI
TREITZ PÉTERNÉ

XIII. ÉV.

BUDAPEST, 1906. DECEMBER.

4. SZÁM.

Népipari vásár.

Színre szín! Ez a jegye a népipari vásárnak. Tárka-barka sátoztábor, ragyogó szép nők, színesárúk, fény, melegség, parfüm-illat, édes kacagás, csillogó szemek, valamely mámorító zsongás... ez a Tulipánkert Szövetség vásárlójának külső képe.

Az ember szinte szédül, a mikor belekerül ebbe a különös, színes világba. Az első pillanatban azt sem tudja, hova nézzzen. A himzések, a pompás parasztedények, selymek, virágok, faragások, Erdély az Alföld vagy a felvidék érdeklik, vagy a mézesbábos sátorban maradjon, vagy bemenjen a pezsgős sátorba? Nem tudja.

Annyi szép, annyi érdekes, annyi meglepetésszerű van a vásáron, hogy lassan-lassan megszereti az árukat, igaz, hogy meg kell szeretnie, a mikor olyan szószólói vannak, mint a Tulipánkert hölgyei. Van szenzációja is a vásárnak, nem is egy.

Vasmegye sátrában mindjárt szenzációra lehet találni. Itt is *Batthyány* Lajosné grófné mutatja be őket.

Ritka ügyes, eredeti kosárfonó munkák, a legremekőbb párisi minták után készülve s ritka szép selyemszövetek ragadják meg a nézők s a vásárlók figyelmét. Szépek és leleményesek a gyermekjátékok is.

Nagy szenzáció a *félegyházi varrotas*. Csodaszép selyemhimzések ezek, a régi magyar mise-mondó ruhák himzéseihez hasonlók. Hosszu szálakból folyik a himzés, a melyek a konturesatornákat teljesen kitöltik s parányi, észrevehetetlen öltésekkel vannak a selyemszálak rávarrva a selyemszövetre.

A félegyházi polgári iskola kitűnő igazgatónője, *Retkes* Józsefné *Stettina* Róza asszony buzgalkodásának köszönhető, hogy ez a régi magyar himzés ismét életre ébredt. Kiskunfélegyházi iparos- és gazdaleányok

készítik azokat a remek himzéseket, a melyeknek rajzai Dekáni tanár művészetét dicsérik. A vásár másik szenzációját is itt árúsítják s ugyancsak *Holló Lajosné* szerezte meg. Az *urvölgyi* vertesipke ez. A Felvidéken nagy hire van ezeknek a csipkéeknek. A beszüntetett rézbánya bányamunkásainak feleségei s leányai készítik a maguk régi csipkemintái után s finomságban, mintáik különlegességében egyaránt a legszebb vertesipkék közé tartoznak.

Szenzáció számba megy a *nagybányai* sástonás is. Férfikalap, férficipő, gyönyörű disz demijonok, pohárborítók, tálcák s ezernyi szebbnél szebb sáskosár diszfonás stb. van felhalmozva itt, mindmegannyi a bányai bányászasszonyok ügyességét dicséri.

Pompás dolgok vannak a bácskai sátorban, gyönyörű szőnyegetek árul Torontál.

Zemplén, Brassó ugyancsak kitett magáért s diszcserepeivel, varrottasaival vezetnek a *székely* vármegyék.

Nem tudom azonban átadni a szót a krónikásnak, mielőtt meg nem emlitem *Benczur Gyulánét*, a ki annyit s olyan mesésen szép eredménnyel fáradozott a vásár érdekében.

December 8-án délelőtt 11 órakor nyitották meg a sajtó, a szakkörök s a kereskedők részére a régi tőzsdeépület földszinti helyiségében, a *Tulipánkert Szövetség* által rendezett népipari vásárt. A szövetség hölgytagjai, kik az elárúsításra vállalkoztak, készséggel adtak felvilágosítást az érdeklődőknek.

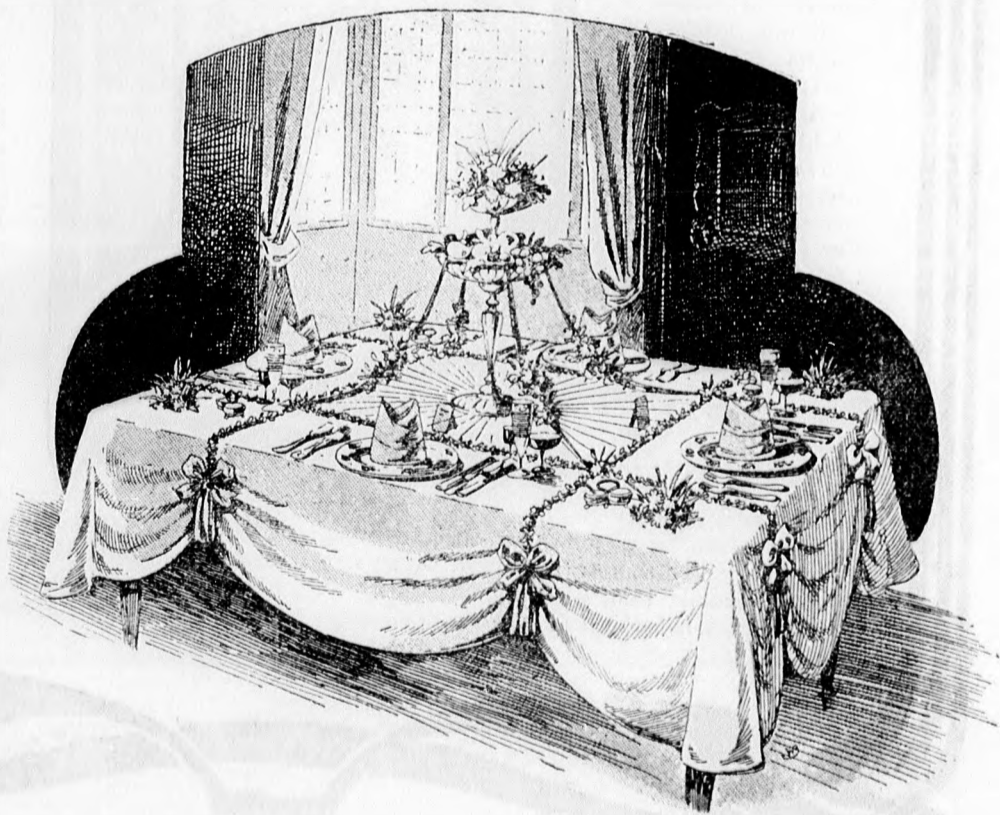
Minthogy az árukat az önbeszerzési áron adják el, a költségek részbeni fedezésére 40 fillér belépődíjat szednek. A vásár rendezése maga nemében páratlan esemény, a mennyiben egész Magyarországon népiparát felöleli s mutatja be kereskedőknek, szakköröknek és a nagy közönségnek. A vásáron 55 megye van képviselve, a melyek 25 sátorban vannak csoportosítva.

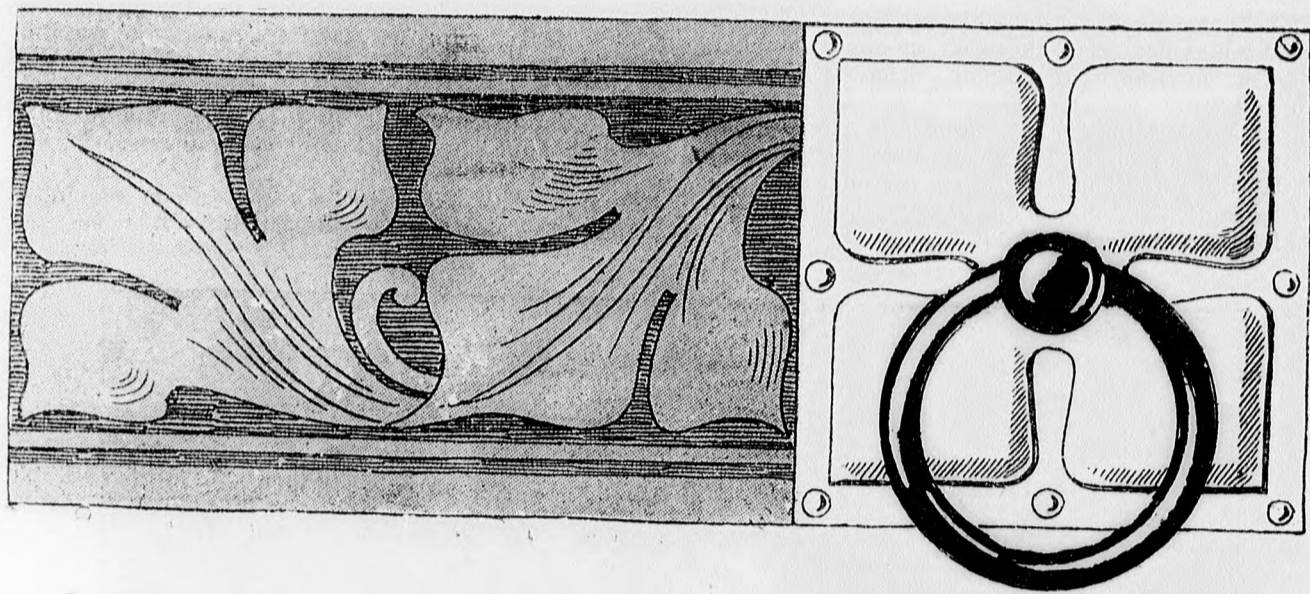
A sátrak díszítését, az áruk elhelyezését maguk a közreműködő hölgyek végezték s az ő jóízűségük és nagy fáradságuknak köszönhető, hogy a sok össze-

halmozott árut oly gyönyörű képen mutathatták be. A vásáron Magyarország összes népipari ága képviselve van és a „Tulipánkert Szövetség” hölgytagjai fáradoztak megyék, illetőleg vidékek szerint, hogy azokat összegyűjthessék.

Az egyik sátorban *Abauj-Torna* és *Zemplén* vármegyék háziipara van bemutatva és pedig gyönyörű himzések és szövetek, művészi kivitelű gyermekkoosik, remek kivitelű agyagáruk, tulipános fatálcák, kések stb. E sátor anyagának összegyűjtésével *Andrássy Tivadarné* grófné, *Hadik-Barkóczy Endrené* báróné, *Szalay Lászlóné*, *Abrányi Kornélné*, *Sztáray Sándorné* grófné, *Semsey Boldizsárné* és mások fáradoztak.

Egy másik sátorban vannak *Vas megye* áruai; itt vannak a híres tanai fonott kosáráruk, a jáki eszerpárók, a szombathelyi eszerpárók, seprőáruk, kefeáruk, esztergaáruk, különféle varottasok, horgoltáruk, gyönyörű diszkosáráruk, modern és kitűnő ízlésű gyermekjátékáruk, remek fonott kertibutorok, a híres felsőöri kesesáruk és mindenféle más áruk. E sátor a legnagyobb s a nagymennyiségű áruk összegyűjtésével főleg *Batthyány Lajosné* grófné, *Sarlay Ferencné* és *Szegedy Györgyné* foglalkoztak.

Egy ügyes szép sátorban vannak *Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye* áruai: Kunfélegyházi varrottas, a melyet *Retkesné Stetina* Ilona polgáriszkolai igazgatónő vezetése alatt az odavaló iparosok és gazdák leányai készítenek, az urvölgyi vertesipkéek, himzett mellények (Félegyházáról), kecskeméti barackiz, konzervek stb. Az anyag összegyűjtésével főként *Holló Lajosné, Hoitsy Pálné, Thék Endréné* s mások fáradoztak.

A további sátor *Pozsonymegye* áruai: remek a legkülönbébb színben készített selyem és egyéb himzések, asztalfutók, terítők, párnák, táskák, zubbonyok, fafaragványok, batisztáruk. Az anyag összegyűjtésével *Apponyi Albertné* grófné, *Elek Pálné* s mások fáradoztak.

Egy sátor *Bács-Bodrog* és *Torontálmegye* áruit tartalmazza: remekül himzett subrikást bluzok, tylim készítmények, függönyök, szőnyegek, aranyhimzéses futók, párnák, a híres torontáli szőnyegek, szerb vásznak, aranyhimzésű papucsok, különféle faárak stb. E sátor anyaggyűjtésével *Baich Ivánné* báróné, *Fernbach Károlyné*, dr. *Koller Imréné*, *Ruffy Pálné* és mások fáradoztak.

A további sátor *Nyitra*, *Temes*, *Krassó-Szörény* vármegyei áruit tartalmazza. Itt található a híres

zsebelyi női zubbonyok, bluzok a leggyönyörűbb kivitelben, gyermekgallér, aranyhimzésű párnák, bábéruhák, bőrből készített övek, katrincák stb. E sátor anyagának gyűjtésével *Károlyi Gyuláné* grófné, *Chorin Ferencné* és mások fáradoztak.

A mellette levő sátor *Heves-Borsodmegye* áruai. Női különféle subrikált munkák, műviaszárak, különféle varrottas és szövött dolgok, remek kosáráruk stb. Az áruk gyűjtését *Szederkényi Nándorné* és mások végezték.

Az ötödik sátor *Baranya*-, *Tolna*-, *Somogy*-, *Zalamegyék* áruai: gyönyörű esutorák, juhászok és kanászok által készített botok és egyebek, faipari áruk, szövöttek, varrottasok, gyönyörű cserépedények, továbbá vésett, márványozott, férfi és női fehéreműk a legszebb kivitelben stb. Az áruk gyűjtését *Szigethy Elemérné* drné, *Hertelendy Ferencné*, *Sarlay Feriné*, *Batthyány Józsefné* grófné és mások végezték.

A hatodik sátor *Jász-Nagykun-Szolnok*, *Bihar* és *Arad* vármegyei áruai: ezekből kiemelendő a mezőturi majolika, a melyet *Badár Balázs* egyszerű fazekas készített, a ki külföldön szerzett tapasztalatai alapján a külföldi árukat is jóval felülmúlja izlés és olesóság tekintetében s mindenképpen versenyképes, ugyszintén *Bozsik Kálmán* kunszentmártoni agyagiparos; azonkívül vannak gyönyörű nagyváradi női himzések, melyeket *Szedlarik Istvánné* küldött be. Feltűnő szépek és finom izlést árulnak el *Gál Sándor* kisujszállási szabómester himzett bundái; a székelyudvarhelyi himzések és gyoroki varrottasok eredeti magyar izlésűek. E sátor vezetői: *Almássy Györgyné* grófné, *Károlyi Gyuláné* grófné, *Szebeny Antalné*, dr-né, *Glatz Antalné*. Elárusítanak: *Bakonyi Gézáné*, *Madarassy Beck Gyuláné* báróné, *Beck Ilona* bárónő, *Berend Miklósné* dr-né, *Fernbach Péterné*, *Gaizler Béláné*, *Fáy Aladárné*, *Fejér Flóra*, *Dezsőné Ligeti Juliska*, *May Münster Kornélia*, *Almássy Imréné* grófné, *Tomori Jenőné*, *Kogler Edith*, *Kogler Hedvig*, *Szilágyi Arthur Károlyné* dr-né, *Szivák Agostonné*, *Horváth Attiláné*, *Szokolay Kornélia*, *Zádor Manci*.

A hetedik sátor *Békés*-, *Csongrád*-, *Veszprémmegye* áruai, remek barna, és fekete varrottas szűrők, divánpárnák, a híres és gyönyörű szentesi fekete edények, gyermeköltözékek, varrottasok, szövött dolgok.

A nyolcadik sátor *Liptó*-, *Hont*-, *Trencsénmegye* áruai finom selyemmel és pamutttal szövött áruk, gyönyörű rajeci fafaragványok stb.

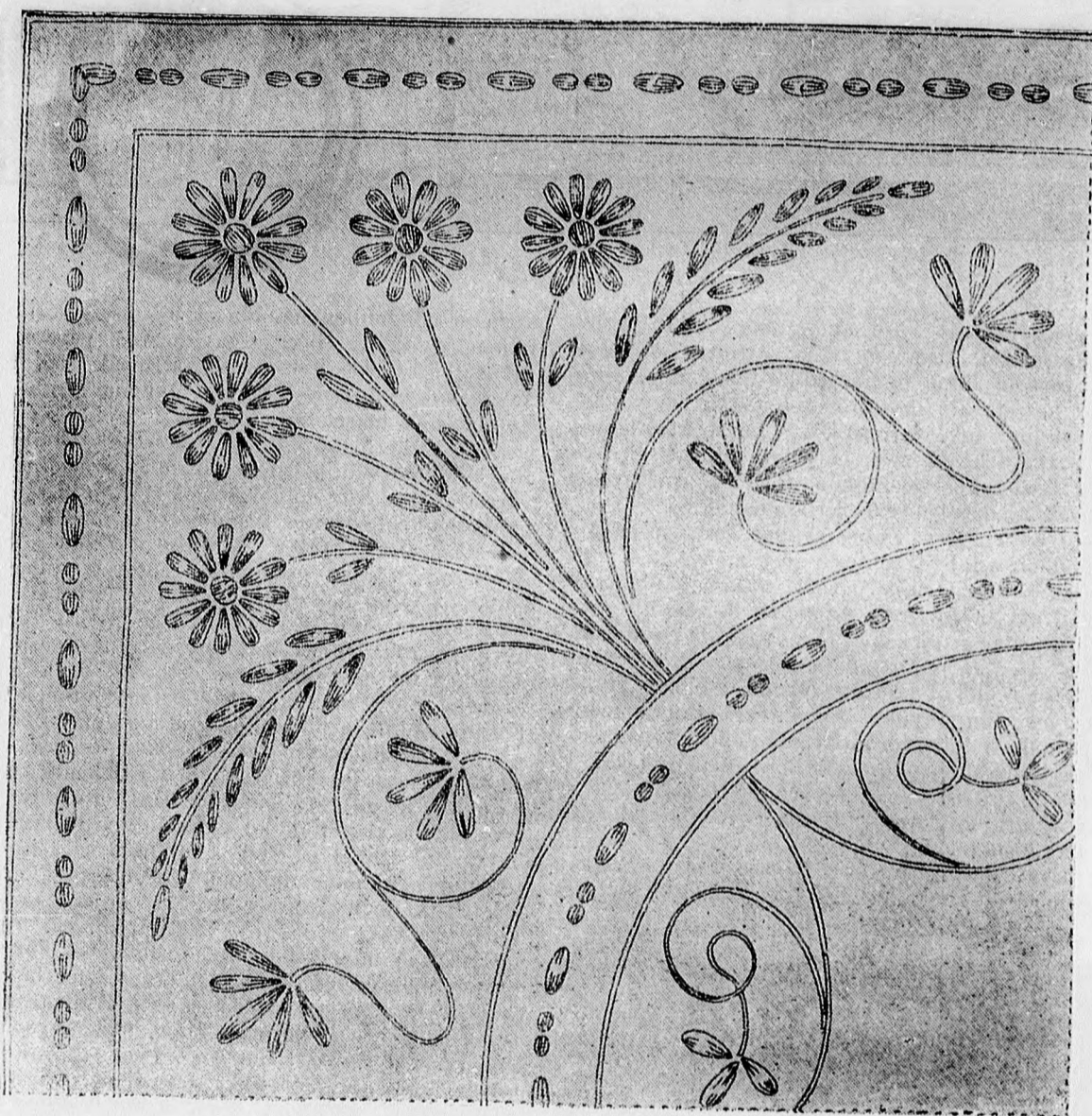

A kilencedik sátor a *munkácsi Hegyvidéki* kirendeltség felügyelete alatt készített népipari munkák, gyönyörű művirág, babajátékok, szőnyegek, remek kosáráruk stb.

A tizedik sátor *Fehér-, Komárom-, Győrmegyek* áruai: a híres hegyvidéki varrottások, damaszt ajourozott párnák, tulipános ládikák, diszes cseréparuk stb. E sátor anyagának gyűjtésében *Benczur Gyuláné, Ordódy Béláné* és mások működtek közre.

A tizenötödik sátor *Kolos- és Szolnok-Dobokamegyék* áruai: gyönyörű fafaragványok, magyarstili asztalok és székek s egyéb kisebb bútordarabok, a híres kalotaszegi varrottások. Az anyag összegyűjtésével *Zichy Sarolta grófnő, Bánffy Miklós gróf, Tutsék Sándor képviselő, Rudnyánszky Józsefné báróné* és mások fáradoztak.

A tizenhatodik sátor *Ugocsa-, Ung- és Máramarosmegyek* áruai: nagy változatban van bemutatva

A tizennegyedik sátor *Gömör-, Turócmegyek* áruai remek fafaragványok, diszkosarak, gyönyörű himzések. *Szontagh Erzsébet* által készített híres csetneki csipkék. Az anyaggyűjtésben főként *Samarjay Jánosné* fáradozott.

Tizenkettedik sátor *Hajdu-, Szabolcs-, Sopronmegyek* áruai: nagy változatban készített himzések szövöttek, varrottások és gyönyörű szervirozott teaasztal, remek fafaragású gyermekjátékok, a híres debreceni pipák.

A tizenharmadik sátor *Brassó-, Hunyadmegyek* áruai: Itt vannak a híres csángó varrottások és szövöttek.

A tizennegyedik sátor *Szatmár-, Szilágymegyek* áruai: Itt vannak kiállítva a híres nagybányai nádfonású áruk, melyek összegyűjtésében *Földes Béláné* fáradozott.

a nagyszőlősi iparfejlesztő bizottság területén készült kosár, játékaruk és egyebek, szőnyegek, katrincák, párnák, varrottások, cseréparuk, stb.

A tizenhetedik sátor *Maros-Torda, Torda-Aranyos* megyék áruai: szépen himzett bőrmellények, a híres és Budapesten alig ismert torockói faipari áruk, varrottások, itt található *Molnár Dani* makkfalvai népiparos égetett agyagból készült állatszobrai, diszes cseréparuk stb. Az áruk gyűjtésével *Bethlen Istvánné* grófné s mások fáradoztak.

A tizennyolcadik sátor a *székely vármegyek* áruit foglalja magában, itt vannak a híres székely és csángó varrottások, gyönyörű korondi cseréparuk stb. Az áruk

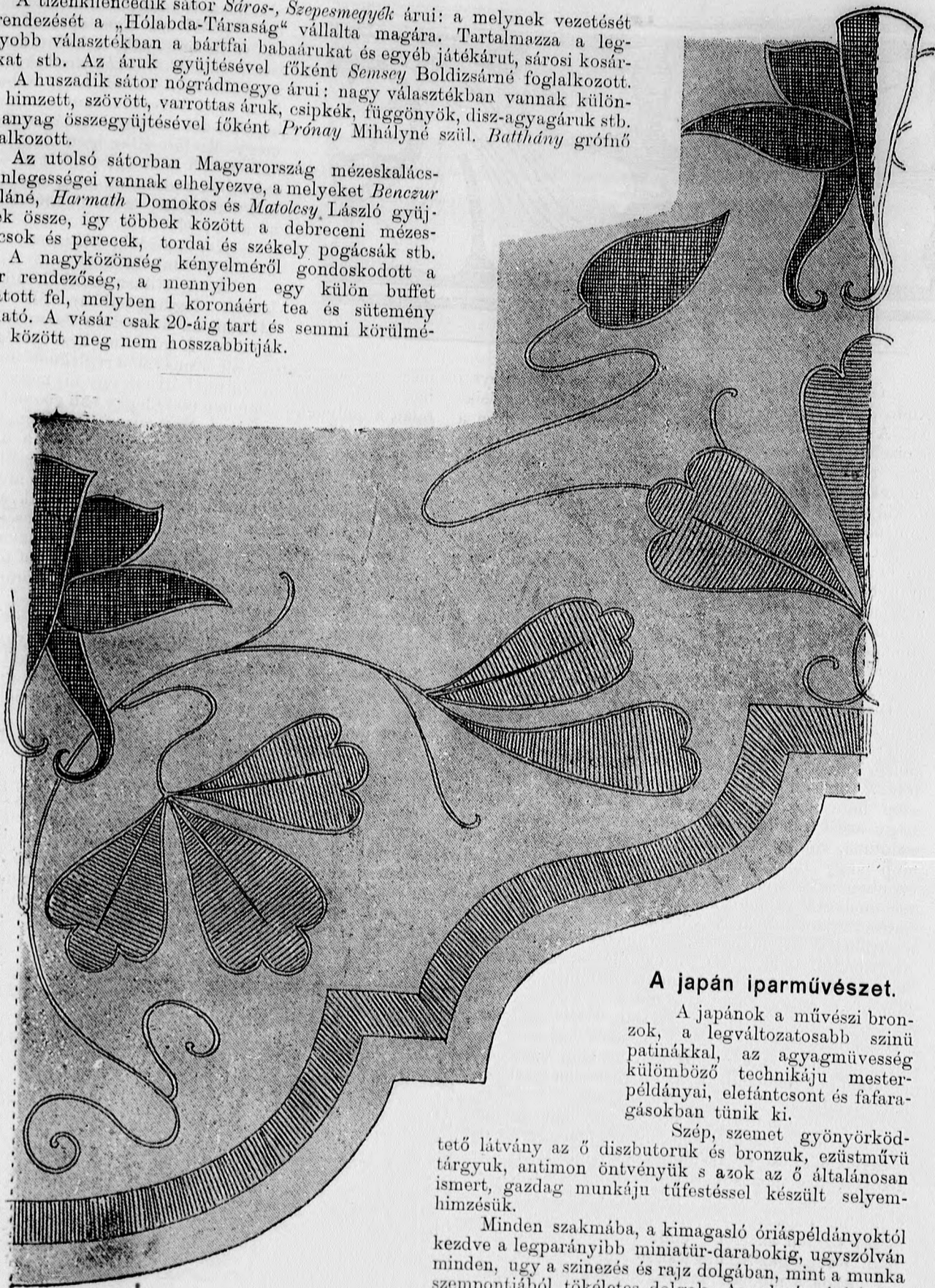
összegyűjtésével főként *Benczur Gyuláné, Bartha Miklósné* s mások fáradoztak.

A tizenkilencedik sátor *Sáros-, Szepesmegyei* áruai: a melynek vezetését és rendezését a „Hólabda-Társaság“ vállalta magára. Tartalmazza a legnagyobb választékban a bártfai babaárukat és egyéb játékarut, sárosi kosár-árukat stb. Az áruk gyűjtésével főként *Semsey Boldizsárné* foglalkozott.

A huszadik sátor nógrádmegye áruai: nagy választékban vannak különféle himzett, szövött, varrottas áruk, csipkék, függönyök, dísz-agyagáruk stb. Az anyag összegyűjtésével főként *Prónay Mihályné* szül. *Bathány grófnő* foglalkozott.

Az utolsó sátorban Magyarország mézeskalács-különlegességei vannak elhelyezve, a melyeket *Benczur Gyuláné, Harmath Domokos* és *Matolsy László* gyűjtötték össze, így többek között a debreceni mézeskalácsok és perecek, tordai és székely pogácsák stb.

A nagyközönség kényelméről gondoskodott a vásár rendezőség, a mennyiben egy külön buffet állítatott fel, melyben 1 koronáért tea és sütemény kapható. A vásár csak 20-ig tart és semmi körülmények között meg nem hosszabbítják.

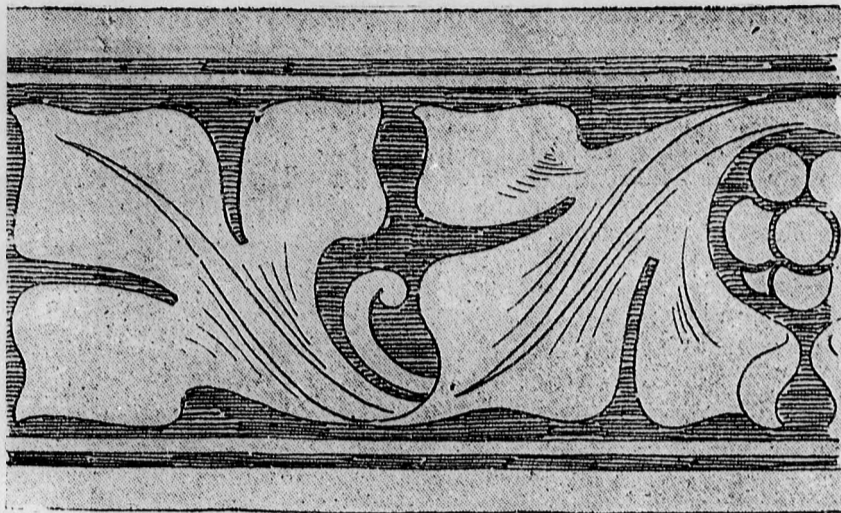

A japán iparművészet.

A japánok a művészi bronzok, a legváltozatosabb színű patinákkal, az agyagművesség különböző technikájú mesterpéldányai, elefántesont és fafaragásokban tűnik ki.

Szép, szemet gyönyörködtető látvány az ő diszbutoruk és bronzuk, ezüstművi tárgyak, antimon öntvényük s azok az ő általánosan ismert, gazdag munkájú tűfestéssel készült selyem-hímzésük.

Minden szakmába, a kimagasló óriáspéldányoktól kezdve a legparányibb miniatűr-darabokig, ugyyszólván minden, ugy a színezés és rajz dolgában, mint a munka szempontjából tökéletes dolgok. Az olcsó vásári áru minősége sokszor éppen oly jó, mint a drágább árué.

Ötvöseik közül a legnagyobb mesterük a nagoya-i Ando Jubei. Egyik darabja eredetibb alkotás a másiknál. A legtöbbje zománczott ezüsttárgy, melyeken a a cizellálás mesés finomsága. Öntött és trébelt munkáin többször alkalmaz applikált zománclapokat is, melyeken a különböző színfoltok rétegben, rekeszek nélkül vannak előállítva. Ez azután a rendes rekesz-zománcu munkától — lágyságarévén — lényegesen elüt!

Ugyancsak a nagoya-i Hattori Tadasaburó egy finom rajzu, átlátszó violett és vörös zománcu, szín-aranyból trébelt vázáját is meg kell említenünk, melynek megmunkálása a trébelés non plus ultrája. A yokohamai Momoi Tatsuó cégnek vannak a legóriásabb zománczott vázái. Van közöttük két darab, mely két méter magas.

Azonban nemcsak nagyok, hanem igen szépek is. Diszók az az ismert fürtös lelógó ajakos virág. Namikawa Sosuke, Tokióból, ugyancsak a rekesznélküli rajzu zománcba remekel, míg Noma Kitaji, Nagoyából, rézalapon alkalmazott, stanzált kis virágdiszkek fölé rakott átlátszó zománcu edényekkel ér el igen szép hatásokat. Ota Jinoye, ugyancsak Nagoyából, nagy ezüst vázákon a legtökéletesebben állítja elő a széptüzű, rubinvörös, átlátszó zománccokat. Az ezüst alap vagy domborított vagy vésett. A vésett disz azonban sokkal érdekesebb és lágyabb, mert a vésetek mélyére rakódó zománc színben sötétebb vörös hatású rajzot ad, mely körvonalaiiban igen lágy, míg a trébelt tárgyaknál a tulmagas domborulatok néha bántólag hatnak és nem adják meg a szín fokozataiban azt a lágy átmenetet, mint a vésett alapuak.

Sentaro szép chamois-alapu vázái egészen ujjak a maguk nemében, s az a kevés finom rajzu disz, melynek halvány tónusai az alap színével majdnem egybeolvadnak, az egészet igen diszkrét hatásúvá teszi.

A japán butorok is érdekesek. Tipusukban azonban hiába, azok a legszebbek, melyek az ő igényeiknek és szükségleteiknek lettek megalkotva. Így igen sok a remek fafaragásu, lakk-munkával és aranyozással diszített kis szekrényke, valamint nagyon sok a szép paravent, melyek mezői szintén az előbb említett módon vannak diszítve vagy gazdag himzésű selymek töltik azt be.

Azok a modern butorok, melyeket európai igények számára terveztek, a legtöbbször igen félszegek, vannak azonban szép példányok is,

melyek ugy célszerűség mint forma szempontjából jól sikerültek. Az alkalmazott ornamentális disz azonban legtöbbször igen apró részletű áttört faragás, míg a butor mezőit rendszeren lakkmunkák diszítik. Legnagyobb hibájuk az, hogy a butor igen apró helyekre van osztva s ez legtöbbször a nyugodt hatás rovására megy. Miután átlag igen kis növésű emberek, a szükséglet tehát az ülést méretben redukálta, míg a támla megmaradván eredeti méretében, az arány eltorzult.

Kerámiaidolgokban mesés szép holmit produkálnak.

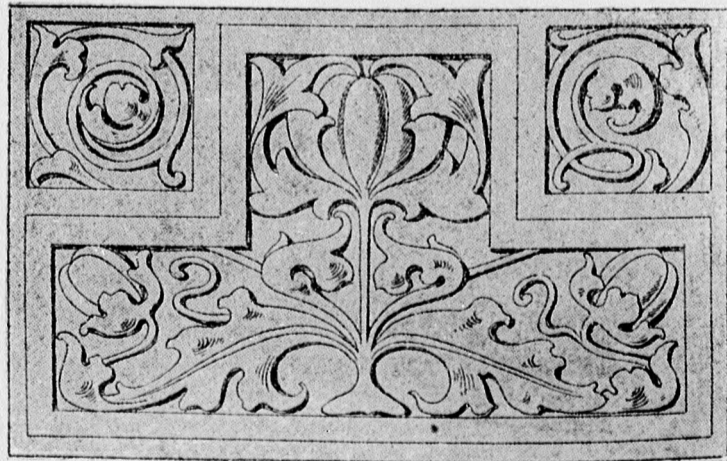
A régi stilusu munkák művelői között legmagasabban áll Jabu Meiran, az ő modern Satsuma tárgyaival. A miniatúr kézi festés oly

mesterpéldányait termeli, a melyek a régieknek semmiben sem állanak mögötte. Láttunk egy kis mély disztálat, a melynek belsejében 6000 lepke van geometrikus kompozícióban megfestve. Szabadszemmel hamarosan észre sem lehet venni s csak akkor látjuk, ha figyelmeztetnek reá. A lélekölő munka e türelempróbáját, azt hisszük, csak a japán állja meg. S míg e munkák csak virágdiszkek, Takichi Hotovora ugyancsak a régi stilus legjobb alakos diszű edényeivel dicsekedik. A Buddhista művészet minden disze alkalmazva van ezeken, s gazdag aranyozásu ornamentjei, relief festésű alakjaival nyugodt foltokat alkotnak, melyek a craquelé-alappal érdekes ellentétben állanak.

A nagoyai Takitó Manjiró a régít is kultiválja, de új stilusut is hozott. Kőedényen, kőanyagáru, porcellánon a domboru és a mélyített metszett diszt alkalmazza, melyek bevéssett ornamentje a nagyrészt egyszínű színes máz alatt, munkáinak speciális jelleget ad.

Legnagyobb mesterük azonban a kiotói Kinkozan. Az ő munkái dominálnak mindenütt.

Kőedény, sós-mázás-kőanyagáru, porcellán, máz-alatti festéssel, mázfelelettivel felrakott virágdiszkek, áttört, duplafalu edények, emailfestés, aranydiszű magas reliefekkel, valamint bevéssett ornamenttel diszítve. Grés flambéék s szebbnél-szebb kristályos mázu idények, melyek, valamint az áttört duplafalu, széles rajzu, virágdiszes edények, teljesen modernnek s a tőkély legmagasabb fokán állanak.

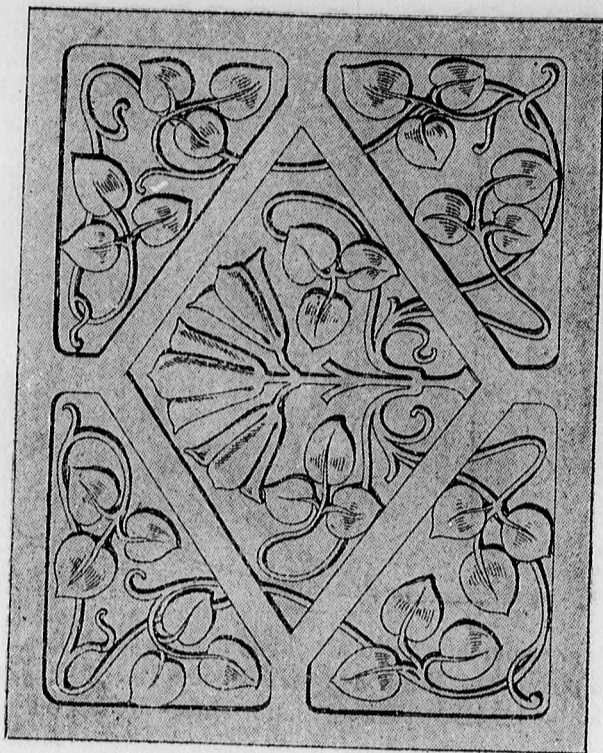
A selyemhímzések és paravánok dolgában is első helyen állanak a japánok. A kiotói Tanakának legmesésebb a holmija.

Könyveikből, folyóirataikból sokat tanulhat az európai ember. Legérdekesebb a „Kokko“ társaság kiadásában megjelent s a vésett fémlemezekről sokszorosított, a színes metszetek előállítását tárgyaló könyv, melyben igaz japán furfanggal kieszt 16—20-szoros, egymásra nyomtatott rajzzal és színnel igazán finom hatást tudnak elérni.

Szép két könyv a Tajima könyve, mely a japán művészet válogatott remekeit közli igen sikerült reprodukciókban és a Hanshichi Joshikawa kiadásában megjelent faducos nyomású, 88 lapból álló könyv, mely a legjava japán ornamenteket közli és így igen kitűnő forrásmunka.

Gyakorlati érzék az iparművészetben.

Verneuil tevékeny francia iparművész és eleven tollú író. Legutóbb szóvá tette a német és osztrák iparművészet térhódítását a franciával szemben. Haza beszél, de nekünk is szól. Fölveti a kérdést, hogy a közönség miért vesz csak platonikus részt a modern iparművészeti mozgalmak? A francia iparművészek kizárólag a közönséget hibáztatják. Pedig Ausztriában és Németországban önálló nemzeti irányú iparművészeti fejlődés érdekében egyesül a gyáros, művész, iparos, hatóság és közönség is. Az tény, hogy a művészi tervezetek után készült tárgyak kelendőse tekintetében Franciaországban hanyatlás mutatkozik. Mi az oka ennek? Verneuil szerint egyedül az, mert a művésznek nincs gyakorlati érzéke, a legritkább esetben törődik vele, hogy a vevő milyen árat hajlandó adni alkotásáért. Sőt ha lehet, kihagyja a gyárost a számításából s maga bajlódik tervezetének kivitelével is. Tőke és tanult munkaerő nélkül fog hozzá. Beugrat legjobb esetben egy kisiparost, a ki ugyszólván beleéli mindenét s akkor a művész és iparos attól az egy tárgytól, mondjuk például szobaberendezéstől várja anyagi javulását. A tervezői honorárium, a hitelező kamata, mind abba az egy példány árába lesz belefoglalva. Természetes aztán, hogy a publikum megijed. Szalad a gyároshoz, vesz olesón, sokszor jót is, a mely ugyan husz példányban is forgalomban van, de nem kinok közt született és meg-

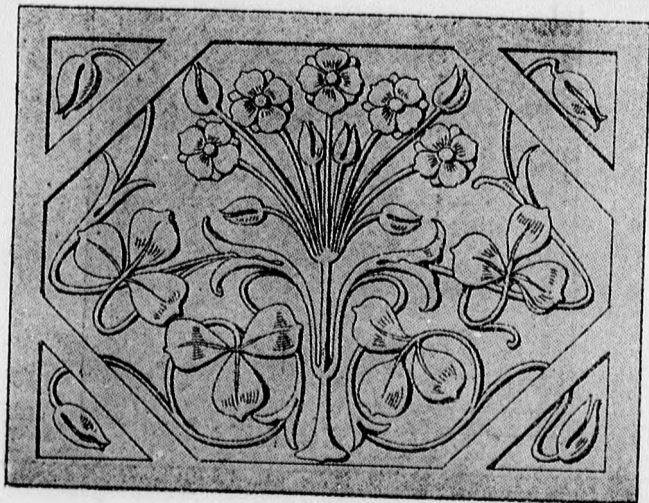

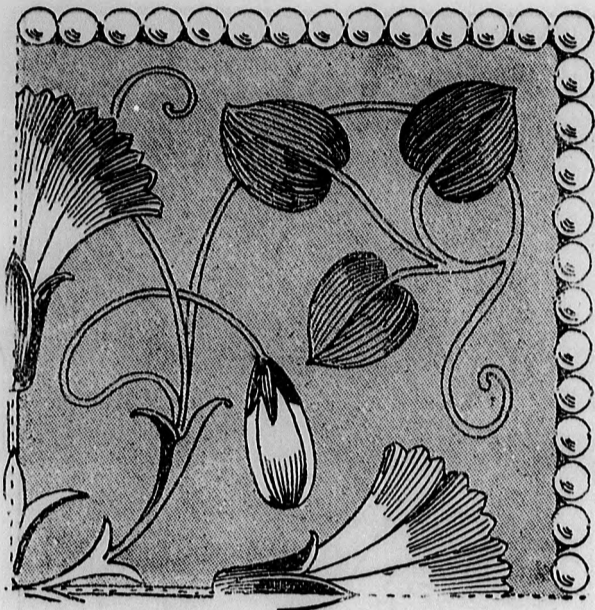
fizethető áron kapható. A művész pedig, mit tévő legyen, szidja a publikumot. Kinek van igaza? A művészek-e vagy a vásárló közönségnek.

Németországban és Ausztriában szeptevve, műhelyekben és gyárakban készül a művészi munka, melyet eladnak okvetlen, mert a gyakorlati élet pulzusán tartják a művészek kezüket és nem röstellik szorosán ragaszkodni a kereskedő és gyáros utasításához. Franciaországban muzeumba való tárgyak készítése képezi végcélját a kerámiának, ékszerészetnek s más iparművészeti ágak. Szóval az nem elég, ha művészetből sok van is, ha a mellett a gyakorlati érzékből nincs semmi.

A minták átrajzolása

A kik nem gyakorlottak a szabadkézi rajzban, azoknak hozzuk az átrajzoláshoz szükséges utasításokat is. A mintáknak átrajzolása a festendő anyagra különböző. Mindig attól függ, mire akarjuk átvinni. Porcellánon, majolikán akkor legszebb a rajz, ha ónpapíron szurjuk át a mintát finom tűvel. Miután pontosan ráigazítottuk a simulékony staniolt, grafitporba mártott vattával többszörösen átkeféljük és ezután kontur feketével az ismert módon kirajzoljuk. Ez az átszurkált rajz eljárása a bársony festéshez is használható, világos bársonyra grafitporral, sötétre krétopporral dörzsölünk át. Selyemre, fára pedig legcélszerűbb előbb egészen áttetsző kopirpapírra vagy vászonra átrajzolni a mintát és akkor a vászon alá fekete (fehérhátú) grafitpapírt téve kötőtűvel, finomra hegyezett írónnal vagy rajztűvel átnyomni. Sötét selymekhez fehér grafitpapírt veszünk. Végül megemlitjük a gáz, krepdósin, faille de ecosse, egyáltalán az áttetsző szövetekre való rajzolást, mely a legkönnyebb, mert csak ráfektetjük a szövetet a rajzra és finom vonásokkal utána húzzuk. Ez utóbbiaknál különösen ügyeljünk a rajzra, mert a megtörtént hibákat nehéz kijavítani.

Képeink. Az első oldalon *tükörkeret* mintáját mutatjuk be. Nagyon tetszetős munka. A második oldalon *faliszegély-dísz* látható, alul pedig *művészi asztal díszes terítési* módja. *Székény-berakóléc* mintáját ismertetjük a következő lapon, majd pedig egy gyönyörű *dívánpárna* képét. *Gallér* rajza a másik minta. A többi lapon a *fafaragás* néhány mintájával ismertetjük meg olvasóinkat.

Művészeti hírek.

Magyar Nők kiállítása. Azok a művészelekü asszonyok és leányok, a kik sok kulturális, társadalmi és szociális eszméért küzdve, a *Magyar Nők Köz-művelődési Kör*-ét megalakították, előkelő színvonalon álló, minden ízében magyar művészeti és iparművészeti kiállítást rendeztek saját helyiségükben (Váci-utca 9.) Van ennek a karácsonyi kiállításnak valami férfias komolysága. Meglátszik minden tárgyon, hogy nem műkedvelő, hanem alapos készütséggel és már is meglepő gyakorlattal dolgozó kéz alkotta. A festő-akadémia, a Karlovszky, Ebner és Szablya-féle női festőiskolák legtehetségesebb növendékei küldötték el műveiket a kiállításra, melynek anyagát egy férfiakból álló művészbizottság választotta ki. Ezenkívül legismertebb nevű művésznőink szerepelnek több gyönyörű munkával a tárlaton. Van olyan is közöttük, a ki már évek óta nem jelent meg a nyilvánosság előtt és így méltán keltheti a legnagyobb érdeklődést. Ilyen többek közt *Feszty Árpádné Jókai Róza*. Egyik képe szebb a másikonál. Főképpen *Az ideges asszony* beállítására érdekes és hatásos. *Zichy Leona* grófnőnek hat szép plenérje látható. Igen tetszetősek *Stróbl Zsófia* paszteljei. *Biasini Mari*, a külföldön élő művésznő három bravurosán kidolgozott klasszikus másolatot küldött. *Telkessy Valéria* virágos képei nem szorulnak újabb dicséretre. Borszéki parasztleányai néprajzi szempontból is értékesek. *Komócsi Józsefné*, a kiállítás gondos rendezője két pompás képpel szerepel. Kiemelhetjük még *Splényi Ernesztin* báróné, *Bruck Hermin*, *Braunecker Erna*, *Pejacsevics Jolán* grófnő, *Radóné Nelli*, *Szablyáné Erna*, *Blaskovics Emma*, *Block Amália*,

Szontágh Aranka és *Undi-Springholz Mariska* képeit. Az iparművészeti tárgyak között nagy feltűnést kelt *Treitz Péterné* csodálatosszineken lángolt bársonya. Igazan nagy kár, hogy kellő támogatás híján többé nem fejleszthetik ezt a becses magyar találmányt. *Szontágh Erzsébet* és *Aranka* csetneki csipkéje sem első ízben kelt meglepetést. *Legányi Aranka* munkái egy igazi művészlélek finom érzését és izlését mutatják, *Katona Béláné* és a *Procopius-növér*ek bőr-, cserép- és égetett famunkái is kiválóak.

Női kézimunka-tanfolyam. A Köztelken női kézimunka-tanfolyam nyílt meg e hónap 6-án, főképpen a brüsszeli csipke meghonosítása céljából, ezenkívül azonban minden elképzelhető női munkát tanítanak a vezetők, lehetőleg magyaros kivitelben. 1907 májusában kiállítás van tervben, azért még a jövő hónapban is vesznek fel érdeklődőket. Vidéki hölgyek részére szállásról is szívesen gondoskodnak. Levélbeni megkeresések a munkavezetőséghez, Budapest, Köztelek-utca 8. II. kell intézni.

Rákóczi ereklye-kiállítás a Nemzeti Múzeumban. A nemzeti múzeum igazgatósága a múzeum birtokában levő Rákóczi-ereklyékből és a fejedelemre vonatkozó minden egyéb tárgyból külön kiállítást rendez a szobor-csarnokban. A kiállítást decemberben, avagy januárban nyitják meg. A kiállítás igen gazdag és értékes lesz.

Az Uránia kiállítása. Az Uránia műkereskedés állandó műkiállításait *Tolnai Akos* igazgató a közelgő karácsonyi ünnepekre sok festményrel, apró művészi holmival gazdagította, hogy a közönségnek módjában legyen olcsó pénzen igazi művészi becsü ajándékot vásárolni. A bronz-szobrászok gyűjteményében a legismertebb szobrászművészeinknek, *Zala Györgynek*, *Telcs Edének*, *Ligeti Miklósnak*, *Bethlen Oszkárnak*, *Füredi Rikárdnak*, *Kiss Györgynek*, *Markup Bélának* és *Nagy Kálmánnak* szebbnél-szebb alkotásai vannak együtt. Egész külön nagy kiállítás van a herendi porcellánból, magyar ékszerből, magyar stílusú szőnyegből, csipkékből és himzésből.

